

Årsberetning

2022

Ældre@Sagen

November
2022

Vi holder sammen og skaber noget større

Næppe har vi vristet os ud af coronaens kløer, før en krig trækker os ind i et annus horribilis af priser på himmelflugt. Prisen på snart sagt alle fornødenheder er steget voldsomt, og vi har den højeste inflation i over fyrre år. Det rammer især de økonomisk svageste, heriblandt mange folkepensionister. Derfor har Ældre Sagen foreslået at fremrykke reguleringen af folkepensionen, i stedet for økonomiske lappeløsninger.

Mange ældre savner en besøgsven, og tiden med corona har desværre ikke gjort ensomheden mindre, tværtimod. Derfor er Ældre Sagen sammen med 120 samfundsaktører og Social- og ældreministeriet i fuld gang med at lave en nødvendig national strategi mod ensomhed. Vores 215 lokalafdelinger skaber samtidig mange aktiviteter, der inviterer ældre, der føler sig ensomme, ind i fællesskabet. Sammen kan vi bekæmpe ensomhed!

I september holdt vi partilederdebat for at skabe en omfattende ældrepolitisk diskussion op til folketingsvalget om vores store valgtemaer: værdig ældrepleje, rekruttering og folkepensionisters økonomi. Især det sidste tema er blevet særdeles akut i en tid med høj inflation.

Vores lokalafdelinger har hjulpet og hjælper stadig tusindvis af ældre med skiftet fra NemID til MitID. Det er en enorm samfundsmæssig opgave, vi har påtaget os – sammen med det offentlige. Vi gør det gerne, men Ældre Sagen arbejder også for, at der udvikles gode alternativer til mennesker, som har svært ved at bruge digitale løsninger.

Ældre Sagens frivillige spiller en uvurderlig rolle for alle dem, de hjælper og for Ældre Sagens aktiviteter. Uden de mange frivillige (varme) hænder ville tusindvis miste muligheden for motion, it-hjælp, besøgsvenner, spisehold og ikke mindst socialt fællesskab. Det sociale kitter mennesker sammen, og får os til at føle os som en del af noget større. Netop derfor har vi også i de kommende år brug for, at endnu flere melder sig ind i det frivillige fællesskab.

I denne årsberetning kan du læse om et usædvanligt travlt år for Ældre Sagens frivillige - hvordan Ældre Sagen har indflydelse på ældrepolitik i Danmark – hvordan Ældre Sagen rådgiver og hjælper medlemmer og ikke-medlemmer – samt vores kommunikation og indflydelse i egne trykte og digitale medier, og i lokale og landsdækkende medier.

Et travlt år for frivillige i Ældre Sagen

Lokalafdelingerne hjælper med MitID

I mange lokalafdelinger har der været usædvanligt travlt for at hjælpe ældre med omstillingen fra NemID til MitID. Omstillingen trak længere ud end planlagt, og flere lokalafdelinger valgte af samme grund at holde åbent hen over sommeren. For mange ældre har det været en krævende proces at komme igennem godkendelsesprocessen, og vores 1.589 it-frivillige har ydet en ekstraordinær indsats – ofte i tæt samarbejde med borgerservice og banker for at sikre, at ældre fortsat kan være digitale.

Sikker mail giver trykthed i lokalafdelingerne

Sikker-mail stilles nu til rådighed for lokalafdelingerne, så omverdenen trygt kan skrive til Ældre Sagen. Den hedder M365 og er blevet en del af værktøjsskassen i vores lokalafdelinger. Alle lokalafdelinger har fået en officiel mailadresse, og en række frivilligområder har fået en synlig mailadresse, der kan gå i arv fra frivillig til frivillig.

Frivillige inden for samme område, kan nu dele dokumenter, og dermed er der sikret en arkiveringsmulighed for materiale, der skabes lokalt.

Frivillige støtter i børnehaver og på skoler

Frivillige og børn mødes i børnehaver og på skoler i hele landet omkring mange forskellige aktiviteter: Højtlesning og læsetræning er i høj kurs, men også frivillige som en ekstra hånd, skulder, tid og nærvær er populært hos børnene og det pædagogiske personale. Samarbejde med forskellige boligsociale projekter omkring børn og læsning/lektiehjælp begynder også at tage form og udvikle sig nogle steder. I Ældre Sagen har vi nu generationsmøder i mere end halvdelen af landets kommuner og ca 700 aktive frivillige.

Styrk lokalbestyrelsen – et tilløbsstykke

28 lokalafdelinger – og i alt 214 frivillige nåede med på vores nye to-dages kursus for bestyrelsesmedlemmer og andre nøglepersoner. Kurset har fokus på de helt basale opgaver for en bestyrelse i Ældre Sagens 215 lokalafdelinger. Det er i sandhed ildsjæle i vores 215 organisatoriske lokale maskinrum. Mange lod sig inspirere og udformede en ny forretningsorden, som skaber struktur og klare aftaler. Andre fik drøftet procedure for den gode modtagelse af nye frivillige, som vi ved er helt afgørende for at trives som frivillig og at føle sig som en del af fællesskabet.

Telefonvenner trives

Selvom telefonvenner blev født som et tilbud under corona-pandemien skaber det fortsat stor glæde af have en fast telefonven at tale med. Vi har i løbet af året fulgt op på vennepar som blev etableret i 2021. Samtaler kører fortsat, og venskaber er vokset frem. Tilbuddet om en telefonven har givet 2900 vennepar.

Fra Ældre Sagens Facebook side

Telefonvenner gør en forskel!

Sommeren er over os, og for mange betyder det ferieplaner og tid væk hjemmefra. Men for nogen betyder det også, at der går længere imellem samtalerne, når familie og venner er væk. Med en telefonven får du en at tale med, og I bestemmer selv hvor tit og hvor længe.

40.000 deltager i motion hos Ældre Sagen

Der er i løbet af året bl.a. afviklet kurser i stolemotion, fysisk træning og demens, træning i naturen, hold hjernen skarp og motionsboldspil. Målet er hele tiden at klæde nye frivillige på og fastholde de aktive motionsfrivillige med ny viden og inspiration, så de kan blive ved med at holde gang i ca. 40.000 mennesker, der på ugebasis deltager i Ældre Sagens lokale motionstilbud.

Træn dig glad i fjernsynet

Ældre Sagen har i løbet af året sendt Træn dig glad på TV-kanalen DK4.

Træning på flow-TV giver følgende muligheder

- Træning hjemme i stuen som supplement til anden træning. For nogle seere er det den eneste træning, de deltager i.
- Motionsfrivillige bruger programmerne til løbende at få inspiration til nye øvelser

Træn dig glad på DK4 bliver i gennemsnit set af 5000 mennesker pr. dag. Det bliver til 25.000 seere pr. uge. Programmerne ligger også på Ældre Sagens hjemmeside og er produceret og sendt med støtte fra Socialstyrelsen.

Fællesskaber for mænd

Ældre Sagens særlige fokus på fællesskaber for mænd har gjort, at flere lokalafdelinger har fået nye aktiviteter. Det mest populære er værksteder, men også minigolf, bordtennis og ”Herreværelse” er kommet til.

I foråret mødtes et ad-hoc-udvalg for at tale fællesskaber for mænd. På baggrund af udvalgets arbejde er der kommet en række anbefalinger, som er inkluderet i en guide udgivet i efteråret med viden og inspiration. Der har også været afholdt kurser i fællesskaber for mænd i foråret og efteråret 2022, samt et webinar. Derudover har fællesskaber for mænd været med som tema på distriktsmøder og til distriktstemadage.

Mænd og især enlige mænd er overrepræsenterede i sygdoms- og ensomhedsstatistikker. Erfaring viser, at deltagelse i aktiviteter giver en sundere livsstil og mindre ensomhed.

Fra Ældre Sagens Facebook-side

Når arbejdslivet slutter, eller hvis man mister sin partner, kan det være svært at finde ud af, hvem man skal dele sine tanker med.

Især mænd kan have svært ved at opsøge nye fællesskaber.

Et fællesskab kun for mænd kan være med til at gøre hverdagen sjovere, for vi har alle sammen brug for nogen at dele tankerne med. Det kan faktisk være det, der gør, at man passer bedre på sit fysiske og mentale helbred.

Find et nyt fællesskab i Ældre Sagen.

Danmark Spiser Sammen

Det landsdækkende koncept "Danmark Spiser Sammen" er kommet stærkt tilbage efter corona. Aldrig før har så mange lokalafdelinger spist sammen. I uge 17 afholdt ca. 150 lokalafdelinger en eller flere fællesspisninger, og i uge 45 var vi oppe på over 100. Det vurderes, at ca. 15.000 mennesker har deltaget i Ældre Sagens fællesspisninger. Dermed er Ældre Sagen langt den største arrangør af Danmark Spiser Sammen. Flere lokalafdelinger er også begyndt at lave fællesspisninger uden for uge 17 og 45.

Fra Ældre Sagens Facebook-side

*Det er uge 17, og det betyder, at Danmark Spiser Sammen er skudt i gang 😊
Du kan også være med til Danmark Spiser Sammen. Du kan spørge en ven, om I skal gå en lille tur eller spise en god frokost. Du kan også invitere din nabo på kaffe eller spise en is sammen i solen.*

Du kan læse mere om, hvordan du inviterer naboerne indenfor lige her 🙌

www.aeldresagen.dk/inviter-naboerne-til-middag

Ingen skal mangle en at tale med

Tryghedsopkald er Ældre Sagens næststørste social-humanitære aktivitet med 1400 frivillige. Hver eneste morgen, året rundt, ringer de til tusindvis af enlige ældre for at sikre sig, at de har det godt og har mod på dagen. Mere end 400.000 danskere over 65 år bor alene. Derfor har et udvalg af frivillige i 2022 arbejdet med, hvordan endnu flere kan få glæde af et tryghedsopkald. Sammen med en række interviews med fagfolk og nuværende samt potentielle modtagere af tryghedsopkald har udvalgets arbejde dannet grundlag for en række tiltag, der skal styrke aktiviteten. Ingen skal mangle en at tale med.

Demensvenlige lokalafdelinger

I demensugen, uge 19, spredte frivillige fra 50 lokalafdelinger det nationale demenssymbol i detailhandelen.

En del af bevillingen fra Socialstyrelsen for at mindske ensomhed og mistrivsel, blev brugt på indkøb af ti rickshaw cykler. De ti cykler er i foråret fordelt i 8 lokalafdelinger, hvor frivillige skaber oplevelser og trivsel for særligt plejehjemsboere.

Ældre Sagen markerede Huskeugen 2022 i september, bl.a. ved "Demens i fokus", hvor Ældre Sagen i Snorresgade i København dannede rammen om en eftermiddag om demens med ca. 275 deltagere. Foredrag med bl.a. Bente Klarlund kunne streames til lokalafdelingerne. I lokalafdelinger markeredes Huskeugen også med foredrag og film.

Stor lokal presseindsats

I juni deltog mange ældrepolitiske- og sundhedspolitiske frivillige i kick-off dagen for projekt "Fokuseret indsats". Vi fik hermed lokalt og nationalt sat gang i en manøvre, der har til formål at lægge pres på politikerne lokalt, regionalt og nationalt for at afskaffe brugerbetalingen på kommunernes midlertidige plejehjemspladser.

Fokuseret indsats som metode er en indsats i hele organisationen om et udvalgt emne. Siden blev det fulgt op i Ældre Sagens finanslovsforslag, der bl.a. indeholder et konkret forslag om, at ældre ikke skal betale for en midlertidig plejehjemsplads i deres kommune.

Større indsats for døende og efterladte

I 2022 kom nye vågetjenester til og mange af de eksisterende vågetjenester voksede. Arbejdet med vågetjenestens tilbud sker i samarbejde med Røde Kors' vågetjeneste med det fælles formål, at døende og deres pårørende kan få en tryk og god sidste tid. Ældre Sagens vågetjeneste passerede i år 836 frivillige i 79 lokalafdelinger. Vi tilbyder desuden gåture for efterladte ægtefæller, sorgcaféer, tilbuddet Sorg & Samtale og sorg- og livsmodsgrupper for at forebygge ensomhed blandt efterladte.

Ældre Sagens indflydelse på ældrepolitik i Danmark

National strategi mod ensomhed

Ældre Sagen og Røde Kors har med opbakning fra næsten 90 organisationer presset på for at få en national strategi mod ensomhed. Og politikerne har lyttet! I november 2021 blev der indgået aftale med næsten alle partier i Folketinget om at nedsætte et nationalt partnerskab mod ensomhed, der som sin første opgave skal udarbejde et udkast til en national strategi mod ensomhed og en dertil hørende handlingsplan for perioden 2023-25.

I april 2022 bad Social- og Ældreministeriet Ældre Sagen og Røde Kors om at påtage sig ansvaret for at opbygge partnerskabet og facilitere udarbejdelsen af et strategioplæg. De to organisationer takkede ja til opgaven og har siden samlet 126 organisationer i partnerskabet. De repræsenterer alle dele af det danske samfund og tæller store, centrale aktører som KL, Danske Regioner, Dansk Erhverv, fagforeninger, kirker, skoler, fonde og civilsamfund.

Desuden bliver der lanceret et tværpolitisk netværk på Christiansborg med ordførere fra alle partier, der ønsker at få større indsigt i ensomhedsproblematikken og samarbejde om udvikling af politiske initiativer, der kan nedbringe ensomhed i Danmark. Ældre Sagen og Røde Kors understøtter dette nye netværk på Christiansborg.

Bekymring om kommunernes nødberedskab i ældreplejen

I december 2021 og januar 2022 blev Ældre Sagen opmærksom på, at en række kommuner indførte et såkaldt nødberedskab i ældreplejen. Nødberedskab betød, at svækkede ældre fik frataget eller reduceret hjælp, pleje og støtte. Samtidig blev hjælpen reduceret uden mulighed for, at den enkelte ældre kunne klage over beslutningen. Kommunerne begrundede deres "nødberedskab" med manglende arbejdskraft.

Vi kritiserede kommunernes for at bruge begrebet nødberedskab i en situation, hvor de selv har svigtet i forhold til at sikre tilstrækkelig arbejdskraft i ældreplejen. Det kan nemlig være ulovligt at tage bevilgede ydelser som fx hjemmehjælp fra ældre. Når kommuner skærer i hjælpen, skal de altid foretage en ny konkret, individuel vurdering og træffe en ny afgørelse om den enkeltes behov for hjælp, pleje og støtte. Der skal desuden gives mulighed for at klage over den nye afgørelse. Derfor sendte vi også et brev til social- og ældreminister Astrid Krag, hvor vi appellerede til, at ministeren hurtigst muligt afklarede, om det var lovligt til at aktivere et nødberedskab.

Samtidig skrev vi en række bekymringshenvendelser til tilsynet ved Ankestyrelsen. Vi bad Ankestyrelsen undersøge, om det er lovligt, at kommuner fratager hjælp med begrundelse, at man er i nødberedskab og uden at træffe en ny konkret, individuel vurdering. Ankestyrelsen har på den baggrund rejst en tilsynssag om nødberedskaberne. I skrivende stund har Ankestyrelsen endnu ikke truffet afgørelse i sagen.

Fjerde COVID-vaccination så hurtigt som muligt

I løbet af sommeren 2022 steg smitten med COVID i samfundet. Ældre Sagen fik i den sammenhæng henvendelser, der vedrørte isolation og forskellige fortolkninger af regler på landets plejehjem vedr. COVID. Ældre Sagen kontaktede derfor myndighederne for at undgå fx unødigt isolation af ældre på plejehjem. Styrelsen for Patientsikkerhed og Kommunernes Landsforening har derfor orienteret om gældende retningslinjer og lovgivning.

Som en del af en større vaccinationsindsats mod COVID planlagde myndighederne, at plejehjemsbeboere, personer over 50 samt specifikke sygdomsgrupper skulle tilbydes et fjerde stik i efteråret for at sikre optimal dækning til en forventet kommende coronabølge.

Sundhedsstyrelsen vurderede dog, at sårbare grupper udover de personer, der allerede har fået boosterstik grundet eksempelvis kræft og andre sygdomme, skulle tilbydes et fjerde stik før sommerferien.

Ældre Sagen påpegede den manglende logik i, at sårbare grupper blev opfordret til at få et boosterstik, men at plejehjemsbeboere og hjemmehjælpsmodtagere ikke fik tilbudt boosterstik. Alder er fortsat en af de største risikofaktorer for at udvikle alvorlige symptomer som COVID-19-smittet, og beboerne på plejehjemmene er blandt de mest sårbare og svækkede.

Indflydelse på kommende ældrelov

Ældre Sagen lancerede i 2019 vores New Deal-initiativ. New Deal blev skabt ud fra behovet for grundlæggende forandringer i den danske ældrepleje. Der blev efterfølgende skabt et partnerskab mellem Ældre Sagen, Ministeriet, FOA og KL, som skulle se på forandringerne.

Statsministeren præsenterede i sin nytårstale 1. januar 2022 forslaget om en ny ældrelov. Et rådgivende panel samt underliggende ekspertgrupper har diskuteret konkret indhold af en ny ældrelov under ledelse af forhenværende departementschef Per Okkels. Per Okkels afrapportering fra dette arbejde indeholdt anbefalinger, herunder de tre mærkesager, som Ældre Sagen har haft som rød tråd gennem arbejdet med New Deal: Øget selvbestemmelse for den enkelte plejehjemsbeboer/hjemmehjælpsmodtager, inddragelse af pårørende samt så få forskellige hjælpere i ældreplejen som muligt.

Ældre Sagens etablering af vores New Deal-initiativ har haft afgørende indflydelse på forslaget til en ny ældrelov.

Borgermøder om kommende ældrelov

Sundheds- og Ældreministeriet inviterede i foråret til borgermøder for at samle input og give mulighed for indflydelse på den nye ældrelov. Ældre Sagen deltog med en lang række frivillige og medlemmer på hvert af de møder, der blev afviklet i de fem regioner. Der var mange gode diskussioner på møderne, som vil blive bragt med videre lokalt.

Indflydelse på sundhedsreform

Kort før sommeren blev der i Folketinget indgået en bred politisk aftale om en sundhedsreform med det overordnede formål at skabe et sammenhængende og nært sundhedsvæsen og omstille sundhedsvæsenet, så behandling af ældre patienter med kronisk sygdom i højere grad kan foregå i det nære sundhedsvæsen frem for på sygehus. Sundhedsreformen hænger også sammen med etableringen af 22 nye klynger mellem akutsygehuse og de omkringliggende kommuner. Klyngerne skal arbejde for øget sammenhæng i behandling for bl.a. ældre patienter.

I forhold til regeringens udspil til en sundhedsreform lykkedes det for Ældre Sagen og andre aktører at få aftalen til at indeholde en kvalitetsplan for det nære sundhedsvæsen, og at få den endelige aftale til også at omfatte forebyggelse til patienter med mange sygdomme. Vi savner dog stadig en egentlig kvalitetspakke til ældre med flere sygdomme, der bl.a. kan sikre en tryk og værdig overgang mellem sygehus og eget hjem.

Drømmesamtaler med livsglæde

Som led i Drømmekommune-projektet lancerede Ældre Sagen sammen med en række kommuner samtalekortene Drømmesamtaler på årets folkemøde på Bornholm.

Med de fire kategorier Livsgnister, Dagdrømme, Erfaringer og Eftermæle inviterer samtalekortene til samtaler, som i sig selv er værdifulde, men som også kan pege hen imod indsatser, der kan bidrage til ældres livsglæde og livskvalitet.

Frivillige fra lokalafdelinger spillede en hovedrolle, da de bidrog med deres erfaringer, håb og drømme ved de indledende møder med kommunerne om det tredje ben i projektet: styrkelse af samarbejdet mellem ældreplejen og civilsamfundet.

Vi efterlyser alternativer til digitale løsninger

Der kommer stadig flere digitale muligheder og løsninger i vores samfund. Vi mener, at digitalisering skal ske, når det er til gavn for den enkelte.

Den juridiske tænketank Justitia udgav i sommeren 2022 en rapport om retssikkerhed for digitalt udsatte borgere. I denne rapport anbefaler Justitia blandt andet, at det skal være muligt at ansøgte om et digitalt fripas, som omfatter digitalt post samme nuværende og fremtidige selvbetjeningsløsninger. Dette er på linje med at Ældre Sagen arbejder for, at der altid skal være mulighed for digital fritagelse, samt at der skal være adgang til reelle, brugbare og værdige alternativer til rene selvbetjeningsløsninger.

I Ældre Sagen arbejder vi for, at der udvikles ordentlige alternativer til de mennesker, som har svært ved at benytte de digitale løsninger. Vi mener, at digitalisering skal ske, når det er til gavn for den enkelte.

Ældre Sagen arbejder for let adgang til kontanter og for bevarelsen af kontantreglen, som forpligter butikkerne til at tage imod kontanter. Det er blevet en stadig større udfordring at få hjælp til at hæve kontanter i en bankfilial, hvilket Ældre Sagen har påpeget gennem længere tid. Sammen med et partnerskab nedsat af Social- og Ældreministeriet skal vi finde løsninger på adgangen til kontanter for de svageste i vores samfund.

Det offentlige fortsætter også den digitale udvikling, og inden 31. oktober 2022 skal alle borgere være overgået fra NemID til den nye digitale identitet MitID. Ældre Sagen arbejder fortsat hårdt for, at alle, som endnu ikke har fået MitID, får den nødvendige hjælp i kommunernes borgerservice, ligesom vores it-frivillige i lokalafdelingerne har lagt en meget stor indsats i at hjælpe mange i gang med MitID.

Ældre Sagens rådgivning har fået et utal af henvendelser vedrørende overgangen til MitID. Langt de fleste opkald har været fra pårørende, der tidligere har hjulpet et ældre familiemedlem med at bruge NemID.

Her har vi rådgivet om muligheden for at få digitale fuldmagter, så den pårørende fremover kan hjælpe ved at bruge sit eget MitID til at logge ind i digitale løsninger på vegne af sit ældre familiemedlem.

Der har også været en del henvendelser fra medlemmer, der ikke selv kan komme på Borgerservice for at få oprettet MitID. I nogle tilfælde har det kunne løse sig ved at en pårørende eller it-frivillig har hjulpet med at scanne pas og oprette MitID i hjemmet. I andre tilfælde har det været nødvendigt at sige til medlemmerne, at de skal bede om udsættelse og håbe på, at kommunen vil oprette en udekørende service, der kan hjælpe. Politisk har Ældre Sagen på den baggrund arbejdet for, at kommunerne skal tilbyde udekørende service.

Regulér folkepensionen under denne inflation

Inflationen nåede i 2022 det højeste niveau i ca. 40 år, mens reguleringen af pensionen og andre forsørgelsesydelse var den laveste i mere end 20 år. Det har presset mange pensionisters økonomi voldsomt.

Ældre Sagen er kommet med flere forslag til, hvordan politikerne kan hjælpe pensionister økonomisk for at afbøde stigende priser. Senest har vi foreslået en ekstraordinær regulering af folkepensionen og andre forsørgelsesydelse. Forslaget kan efterfølges af en mere afdæmpet regulering, når priserne falder igen, så dansk økonomi ikke påvirkes på langt sigt.

I stedet har politikerne besluttet at give en skattefri varmecheck på 6.000 kr til udvalgte husstande og en skattefri check på 5.000 kr. til de folkepensionister, der er berettiget til ældrecheck for 2022. Ældre Sagen er glad for, at der kommer lidt hjælp til nogle af de pensionister, der er ramt særlig hårdt, men vi er uforstående over for den måde man har valgt at fordele hjælpen på. Mange føler sig med rette forbigået.

Stor hjælp til pårørende

På kommunikationsfronten har vi gjort en særlig indsats i forbindelse med den nye lovændring for pårørende på arbejdsmarkedet. Blandt andet med en stor artikel i Medlemsbladet, nedslag på vores sociale medier og også med et podcastafsnit til kanalen Ældre Sagens Hjertesager.

Vi har udsendt og uddelt flere hundrede gratis eksemplarer af Ældre Sagens ”Guide til pårørende” samt bogen ”300 gode råd om plejehjem”. Det har vi blandt andet gjort via Ældre Sagens Facebookgruppe for pårørende, der i år har fejret fem års fødselsdag med knap 2.700 medlemmer. Gruppen bruges dagligt af pårørende, der søger hjælp fra både Ældre Sagens rådgivere og politiske konsulenter, men som også søger sparring om den svære tid blandt ligestillede.

Rådgivningen rådgiver ca. 10.000 pårørende om året. Det kan være spørgsmål om fuldmagter, værgemål eller om økonomien og tilskudsmuligheder, når en ægtefælle/samlever skal flytte i plejebolig. Susanne og Anne-Birgitte fra Rådgivningen vil når 2022 er gået, have afholdt syv temadage for pårørende og andre interesserede.

Der er udgivet et hæfte om frivillige tilbud til pårørende. Derudover er der afholdt en temadag for socialhumanitære frivillige i distrikt 5, hvor de blev orienteret om Ældre Sagens politik på området og om Ældre Sagens rådgivende materialer. I forbindelse med arbejdet i ekspertgrupper og det rådgivende panel vedrørende en ny ældrelov har Ældre Sagen arbejdet for, at samarbejde med pårørende skal skrives ind i en kommende lovgivning. Det har bevirket, at det er skrevet ind i oplægget til den nye ældrelov.

Fuld pension selvom ægtefællen arbejder

I 2022 blev der indgået en politisk aftale om at afskaffe modregningen af arbejdsindkomst i pensionen. Aftalen har to elementer:

- Modregningen af en ægtefælle/samlevers arbejdsindtægt i pensionistens egen pension afskaffes med virkning fra 2023. Lovforslaget er vedtaget og gælder folkepension, førtidspension og seniorpension.
- Modregningen af en folkepensionists egen arbejdsindtægt i grundbeløb og pensionstillæg afskaffes. Arbejdsindkomst over 122.004 kr. pr. år (2022) indgår fortsat ved beregning af den personlige tillægsprocent, der har betydning for, om man er berettiget til ældrecheck, mediecheck, varmetillæg og helbredstillæg. Denne del af aftalen er endnu ikke vedtaget, men forventes også at virke fra 2023.

Formålet er at øge arbejdsudbuddet. Ældre Sagen har tidligere foreslået, at modregningen af arbejdsindkomst reduceres eller afskaffes for at styrke incitamentet til at arbejde mere for pensionister og deres ægtefæller/samlever. Derfor er vi tilfredse med at modregningen af arbejdsindkomst afskaffes. Det er samtidig en forenkling af reglerne.

Ældre Sagens indflydelse på fremtidens pensionssystem

Pensionskommissionen offentliggjorde i 2022 sin rapport med anbefalinger til fremtidens pensionssystem. Ældre Sagens adm. direktør Bjarne Hastrup har deltaget i følgegruppen for kommissionen.

Kommissionen anbefaler, at pensionsalderen fra 2045 skal stige langsommere end forudsat i Velfærdsaftalen fra 2006 og Tilbagestrækningsreformen fra 2011. Ældre Sagen bakker op om denne anbefaling.

Herudover anbefaler Kommissionen bl.a. at udfase varmetillægget, afskaffe mulighed for nedslag i ejendomsværdiskatten, afskaffe mediechecken samt omlægge boligydelsen. Denne del af Kommissionens anbefalinger er Ældre Sagen imod, da en stor gruppe af folkepensionister med lav indkomst, er afhængige af tillæg for få økonomien til at hænge sammen.

Det er politikerne på Christiansborg, der beslutter, i hvilket omfang anbefalingerne gennemføres.

Ældre Sagen rådgiver og hjælper

Mere end 45.000 rådgivninger i år

I 2022 forventer Ældre Sagens rådgivning, at antallet af rådgivninger vil overstige antallet for 2021, hvor vi havde 45.000 rådgivninger.

Henvendelserne drejer sig om social pension, beregning af efterløn kontra tidlig pension, værgemål og fuldmagter, arv og testamente, digitalisering, økonomi, hjemmehjælp, indflytning i plejebolig, pensionsordninger, sundhedsområdet og desværre også fatale svigt i ældreplejen.

Vanskeligt at få seniorpension

Vi får henvendelser fra mennesker, som hænger fast i arbejdsmarkedet med det yderste af neglene, og som får afslag fordi de arbejder 17 timer om ugen. Efter vores opfattelse er der ikke foretaget en vurdering af, om den reelle arbejdssevne er lavere. Det er ikke let at få en seniorpension.

- En mand arbejdede som assurandør og indtil et år før sin sygemelding 40/60 timer om ugen. Arbejdsgiveren havde inden sygemeldingen forsøgt skånehensyn i hans arbejde, men uden effekt. Manden fik afslag på seniorpension med den begrundelse, at han havde arbejdet 40/60 timer om ugen.

Vi kontaktede seniorpensionsenheden, der oplyste, at der skal være klar lægelig dokumentation for, at der er sket en ændring i det helbredsmæssige forhold, når man har arbejdet så meget op til sygemeldingen.

På denne baggrund foreslog vi, at manden skulle få en erklæring fra arbejdsgiver vedrørende de skånehensyn, der blev iværksat op til sygemeldingen. Endvidere, at han skulle vedlægge oplysninger fra behandlende hospital i den klage han sendte, da seniorpensionsenheden kun havde en generel helbredserklæring fra egen læge. Seniorpensionsenheden vurderede sagen på ny, og manden fik seniorpension.

Hvor bliver den varmecheck af?

Mange henvender sig om stigende energipriser, herunder muligheden for at få varmecheck samt at man opfylder kriterierne for at få varmecheck, men ikke har fået den. Der er stor utilfredshed med, at man skal ansøge om varmechecken, og at beløbet først udbetales i 2023.

Mange er utilfredse med kriteriet om forbrug af 1500 kWh i december 2021 og endvidere, at der ikke ydes varmecheck, hvis man bruger træpiller eller olie til opvarmning.

83-årig mand opfylder kriterierne, men har ikke modtaget checken. Han har derimod fået en efterregning på 9.000 kroner. Han er fortvivlet, da han ikke har pengene til at betale efterregningen og siger: "Regningen kan jo ikke vente med at blive betalt til 2023".

Ældreplejen svigter – med fatale følger

Desværre får vi mange henvendelser om omsorgssvigt i ældreplejen. I juni, juli og august 22 blev det til 51 henvendelser. Her nogle eksempler:

Far blev forsømt, sov i kørestol, udmagret, dehydreret. Personalet trak lod om, hvem der skulle tilse ham, blev omtalt på værste måde, meget snavset, lugtede, plejebolig beskidt, vasketøj på gulvet, fik ikke medicin. Kateter lå på gulvet, det har faren revet ud. Far kunne gå ved indflytning, men ikke to måneder senere, hvor han bliver indlagt og dør.

Datter fortæller, at plejepersonalet efter en faglig vurdering har besluttet, at hendes mor kan få hjælp til toiletbesøg fire gange i døgnet på bestemte tidspunkter. Derudover kan hun ikke få hjælp. Datteren må ikke bruge personalets lift til at hjælpe sin mor på toilettet "i utide, når hun skal" og overvejer derfor at anskaffe en selv.

Datter finder sin mor låst inde, hvor hun skrider af smerte. Hun bliver indlagt, og det viser sig, at hun har brækket hoften og har fem brud på bækkenet, og brud er nogle dage gamle. Da familien fandt hende, manglede hun væske og mad. Hun lå i afføring og urin og indtørret blod. Under opholdet på plejehjem er det datteren, der har sørget for at gøre rent og skiftet moderens ble.

En ældre kvinde bor i eget hjem, og skal tre gange dagligt tilses af det lokale plejehjem, hvor de skal sørge for at hun får mad, drikke og medicin. Bliver fundet nærmest livløs i sin stol og indlægges. Det viser sig at hun er dehydreret, udsultet, har en blodforgiftning grundet en urinvejsinfektion, og dette har belastet hendes nyrer.

Også sundhedsvæsenet svigter

Blev screenet for tarmkræft i 2021 og herefter indkaldt til undersøgelse på hospital, der konkluderede, at der var tale om en godartet cyste, der skulle fjernes senere. Der kom imidlertid ingen indkaldelse. Først i efteråret 21 blev kvinde opereret, og resultatet er, at der var tale om kræft. I marts 22, blev patienten henvist til andet hospital, der igangsatte behandling efter "kræft-pakke ordningen". I maj 22 fik medlemmet en total operation på tredje hospital, da kræften havde spredt sig til lymfesystemet. Kvinden tåler ikke kemobehandling og er nu terminal.

Mor på 86 år bliver indlagt på hospital med meget stor blodprop. Overflyttes til andet hospital, hvor hun ligger i sengen i 10 dagen uden nogen form for træning. Kommer hjem, og der leveres ikke de hjælpemidler, der skal til, heller ikke en kørestol, så datter kan få mor ud på badeværelset. Hun ligger stadig i sengen uden træning. Endelig efter 8 dage kommer der en fysioterapeut i hjemmet, der er ret chokeret over forløbet

Når Ældre Sagens rådgivning giver pote

Datter fortæller, at hendes mor er flyttet i plejebolig. De er ikke blevet vejledt af kommunen – som de burde - om at søge om boligydelse. Det betød, at plejhjemsbeboeren mistede mange tusinde kroner i boligstøtte. I kraft af Ældre Sagens samarbejde med Udbetaling DK, tog vi kontakt til lederen af afdelingen for Boligstøtte i Udbetaling Danmark. Efter en del kommunikation frem og tilbage mellem Rådgivningen og Udbetaling Danmark blev det vurderet, at vejledningen fra kommunen ikke var fyldestgørende. På den baggrund fik plejhjemsbeboeren sin mistede boligstøtte.

Et ægtepar ejer en ejendom sammen. Hustruen ejer 1/3 mens manden ejer 2/3. På grund af svækkelse må manden flytte på plejehjem. Hustruen blev boende i ejendommen, og har fået bevilget lån til betaling af ejendomsskat i forhold til sin ejerandel på 1/3. Manden ansøgte også om lån til betaling af ejendomsskatter for sin ejerandel på 2/3. Kommunen afslog mandens ansøgning med den begrundelse, at han var fraflyttet ejendommen, og der ville alene kunne bevilges lån til den ægtefælle, der beboede ejendommen og kun i forhold til dennes ejerandel.

Vi indbragte sagen for Tilsynet, der efter flere års sagsbehandlingstid vurderede, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at udtale, at kommunes praksis for ydelse af lån til betaling af ejendomsskatter er i strid med gældende regler.

Vi forelagde herefter problematikken for Skatteministeriet, som efter høring af Vurderingsstyrelsen gav os medhold i, at kommunens fortolkning af reglerne ikke var hensigtsmæssig, da meningen med reglerne ikke have været at afskære en ejer for lån, når en ejer flytter i plejebolig, mens ægtefællen fortsat bor i ejendommen.

SKAT/Vurderingsstyrelsen vil på baggrund af vores henvendelse derfor tage initiativ til at præcisere husstandsbegrebet i loven.

Den kommune, som oprindeligt gav afslag, har nu ændret praksis således at der er bevilget lån til betaling af den fulde ejendomsskat.

Ældre Sagen kommunikerer i mange medier

Danmarks næstmest læste magasin

Ældre Sagens medlemsblad oplever stor fremgang i læsertallet, og blev i 2021 læst af 977.000 mod 972.000 i 2020 og 867.000 i 2019. Bladet er således rykket en plads frem og er nu Danmarks næstmest læste magasin – kun overgået af magasinet Samvirke.

Dialog med medlemmer på sociale medier

Ældre Sagen er til stede på Facebook, Instagram, LinkedIn og Twitter.

I september 2022 har vi:

- Knap 126.000, der synes godt om Facebooksiden
- Knap 18.400 følgere på Instagram
- 5000 følgere på LinkedIn
- 5.250 følgere på Twitter

Via Ældre Sagens sociale medier kommer vi langt ud i befolkningen – og når ind til politikere - med vores budskaber og er med til at sætte en dagsorden i det politiske landskab. Her møder vi medlemmer, frivillige, samarbejdspartnere og politikere. Nogle vil gerne i dialog med os, andre har spørgsmål til, hvem vi er, og hvad vi laver, og andre igen vil gerne have hjælp til at finde gode råd og vejledning, få en besøgsven, få en telefon-ven eller komme i kontakt med rådgivningen.

Vores sociale medier er en væsentlig indgang til kontakt og dialog med dem, der følger os. Derfor er overvågningen af vores sociale medier et stærkt fokus for os i Ældre Sagen. Det er her, vi lodder stemningen blandt vores følgere, og det er en kilde til kontakt for både medlemmer og ikke medlemmer. Vi sender også mange videre til lokalafdelingerne.

I 2021/22 har vi fokus på især tre ting:

- Brugere er mangfoldige, og spændvidden er typisk mellem 50-100 år. Så brugerne er i mange forskellige livsfaser og behov. Derfor arbejder vi med at skabe indhold med fokus på kvalitet frem for kvantitet, og at der over tid er noget for alle.
- Vi styrker fagekspertene i Ældre Sagen til selv at være vigtige kanaler på deres fagområder, så vi ad den vej spreder kendskabet til Ældre Sagens politiske og frivillige arbejde.
- Vi fokuserer på den konstruktive og relevante samtale, så flest mulige har lyst til at deltage i debatten hos os, samtidig med at Ældre Sagen yder et stærkt bidrag til den demokratiske samtale.

Opslag på Ældre Sagens Facebook er blevet set af ca. 600.000 over et par uger, og vi forventer at nå op på 1.000.000. Filmen er en del af indsatsen omkring værdig ældrepleje.

Vores brugere er meget optaget af ældrepleje. Enten står de i det, tæt på eller kender nogen, der modtager hjemmehjælp eller er på plejehjem.

Ældre Sagen

Offentliggjort af Brandwatch · 24. juni ·

"5.000 kr. skattefrit er en lille, men kærkommen hjælp til de pensionister, der har mindst.

Mange pensionister kæmper med at få økonomien til at hænge sammen, og med den inflation vi ser nu, så vil de forsat skulle spare for at klare sig."

Sådan er reaktionen fra Bjarne Hastrup og Ældre Sagen på den politiske aftale, der skal hjælpe pensionister, der modtager ældrecheck.

Samtidig mener vi, at der vil være mange, der med god ret føler sig forbigået.

Nogle få hundrede kroner kan afgøre, om man er berettiget til ældrecheck og dermed til denne skattefri ekstracheck. Det giver så nu en forskel på flere tusinde kroner, og der kunne jeg ønske, at partierne havde lyttet til Ældre Sagens argumenter, siger Bjarne Hastrup

AELDRESAGEN.DK

Pensionister med ældrecheck får hjælp til de stigende priser

De 5.000 kr. skattefrit er en lille men kærkommen hjælp til de pensionister, der har mindst

Opslag på Ældre Sagens Facebook kan måles på engagement (det kaldes også kommentarer), og dette opslag har over 1100 kommentarer.

Vores brugere er meget optaget af deres økonomi i en tid, hvor inflationen er høj.

Værdig ældrepleje og økonomi engagerer

Kampagnen 'Værdig ældrepleje NU', som kørte første gang i efteråret 2021, er et stærkt kort for Ældre Sagens sociale medier. Det er indhold, som brugerne gerne vil engagere sig i ved at deltage i debatten og dele historierne med deres eget netværk. Den samme tendens ser vi med kampagnen i efteråret 2022. Værdig ældrepleje er en kampagne, som har stærke og tydelige budskaber om hverdagen for mange ældre, og den samtale er vigtig.

Folkepensionisters økonomi optager mange, og der bliver spurgt meget til, hvad Ældre Sagen gør for folkepensionisternes økonomi.

Podcast om demens er populær

Arbejdet med podcasts fortsætter og nye serier er i luften.

I 2022 havde serien ”Demensguiden” premiere. Den viste sig at blive meget populær, med mange lytninger de første måneder af seriens levetid. Måske hjulpet på vej af stærke fortællinger fra bl.a. Ghita Nørby og Silas Holst. Podcasten er blevet lyttet til mere end 15.000 gange.

Ældre Sagens ”Hjertesager” er også fortsat i 2022. Det er ambitionen regelmæssigt at producere flere afsnit i serien, så vi på den måde kan være aktuelle. Blandt andet er forarbejdet til den nye ældrelov beskrevet i et afsnit – og i et senere afsnit diskuteres hvordan udspillet til ældreloven rent faktisk blev.

Podcast-mediet er en anden måde at formidle Ældre Sagens mærkesager på. Det er et medie, der er specielt godt til at fremkalde følelser. Derved når Ældre Sagens budskaber ud til andre, end dem vi normalt er i kontakt med – også yngre målgrupper.

Ældre Sagens podcasts klarer sig generelt rigtig godt i det store, mangfoldige hav af podcasts. Flere af vores serier har været blandt de mest lyttede indenfor deres genre.

Forbedret forside på www.aeldresagen.dk

Den helt store opgave i 2022 på www.aeldresagen.dk har været at forbedre og lette brugernes adgang til det, de ønsker at finde. Denne forbedring har til formål:

- At gøre det mere tydeligt overfor brugerne hvor de befinder sig på hjemmesidens fire områder: Hjemmesiden, Værd at vide-håndbogen, Frivilligportalen og lokale hjemmesider.
- At gøre søgefeltet på hjemmesiden mere tilgængeligt, da brugerne generelt gerne søger på indhold.
- At fjerne uhensigtsmæssige elementer.

Effekten af forbedringen er, at brugerne ser flere sider pr. besøg på hjemmesiden, og at de bliver på siderne markant længere end tidligere. Det viser, at brugerne nemmere kan finde relevante sider. Yderligere er søgeraten også steget markant.

Derudover har vi i 2022 lavet en ny hverveside/bliv-medlem side på www.aeldresagen.dk. Den forbedrede side har givet 311 flere medlemmer i forhold til tidligere år.

Vi gennemfører to årlige servicetjek på alle artikler under ”Viden & Rådgivning”. Det er en stor opgave, som har til formål at sikre, at indholdet på hjemmesiden altid er ajour og korrekt.

Pres på pressetelefonen og de lokale pressefrivillige

Ældre Sagen er igen i år på vej mod 1.100 henvendelser på pressetelefonen, og de historier, vi selv leverer til medierne. Ældre Sagen er dagligt i landsdækkende, regionale og lokale medier, radio og tv.

Et vigtigt punkt i Ældre Sagens pressearbejde handler om at komme bredt ud i landet. Det er ikke nok, at Ældre Sagen kan sætte en dagsorden i de landsdækkende medier og i den politiske debat. Pressearbejdet skal sikre, at Ældre Sagen når de regionale og lokale medier. Her spiller Ældre Sagens pressefrivillige en meget vigtig rolle.

De pressefrivillige skriver indlæg og pressemeddelelser på baggrund af de skabeloner, vi sender ud med nyhedsbrevet til de frivillige. På den måde kan Ældre Sagens budskaber, undersøgelser og tal nå bredt ud.

Ny ældrelov og stigning i folkepensionen

2022 begyndte med et brag for ældreområdet, da statsminister Mette Frederiksen (S) varslede en ”genstart af ældreplejen” og en helt ny ældrelov. Den udmelding var set fra Ældre Sagen en kulmination på flere års arbejde med at sætte værdig ældrepleje på dagsordenen.

De stigende priser på el og gas samt den galoperende inflation i samfundet har selvsagt også været blandt årets største temaer. Inflationen har presset mange ældre. Det har handlet om både opvarmning af bolig, priser på dagligvarer og stigninger i husleje, stigende renter og fald i pensionsopsparingerne. Fra politisk side fik vi først en varmecheck og siden en inflationscheck til nogle af de ældre, der har mindst. Ældre Sagen foreslog at sætte folkepensionen op for at hjælpe ældre. Mere præcist ved at fremrykke reguleringen af folkepensionen, så den følger med lønudviklingen.

2022 blev også et valgår, hvilket har betydet stor aktivitet for pressecarbejdet med at understøtte vores store valgtemaer om værdig ældrepleje, rekruttering og folkepensionisters økonomi.

Ældre Sagen har bred folkelig forankring

Flere medlemmer efter coronaen

Under coronaen oplevede de fleste lokalafdelinger i perioder, at medlemstallet stagnerede, og nogle oplevede en decideret nedgang i medlemstal! Dette fortsatte heldigvis ikke ind i 2022.

Så hvor vi i 2021 kun havde en vækst på 5.000 medlemmer, forventer vi i 2022 at nå vores mål på 936.000 medlemmer – hvilket er en vækst på 20.000 medlemmer.

Hvert andet medlem bruger tilbud

Der har været godt gang i Ældre Sagens medlemstilbud i år, og knap halvdelen af alle vores medlemmer, har brugt mindst ét medlemstilbud inden for det seneste år. Det er en stigning på 7% i forhold til tidligere målinger.

Vi er meget opmærksomme på tidens økonomiske udfordringer, og arbejder på at medlemmerne kan spare penge i deres daglige økonomi i form af rabat på benzin, telefoni, efterisolering, energirigtige vinduer mv.

Vores restaurantkoncept ”Spis ude”, bliver ofte benyttet af medlemmerne, så de godt 200 spisesteder er fyldt op med gæster. Vi arbejder på at få spisesteder med over hele landet.

Ældre Sagens tilbuds-app er meget populær, og 412.000 medlemmer har downloadet muligheden for hurtig og nem adgang til medlemstilbud – ligesom man kan have medlemskortet i digital form.

En halv million modtager vores nyhedsbreve

Ældre Sagens medlemmer benytter sig i stort omfang af de digitale muligheder, og på nuværende tidspunkt er der knap 500.000 medlemmer, der modtager vores nyhedsbreve pr. e-mail. Derudover har over 250.000 medlemmer tilmeldt sig de lokale nyhedsbreve, som 174 lokalafdelinger sender ud. Ca. 70 pct. af modtagerne åbner rent faktisk de lokale nyhedsbreve, de modtager.

Lotteriet støtter Ældre Sagens arbejde

Med en forventet indtægt i 2022 på godt 14 millioner kroner er medlemslotterierne et vigtigt økonomisk bidrag til Ældre Sagens arbejde. Trods den økonomiske situation er der fortsat mange af vores medlemmer, der støtter Ældre Sagens arbejde.

Ældre Sagen ude i verden

IFA, International Federation on Ageing

Er et netværk, der forbinder organisationer som Ældre Sagen, forskere, embedsmænd, politikere og den private sektor med henblik på vidensdeling, udvikling og forskning.

IFA har rådgivende status ved FN, ILO og WHO. IFA afholder bl.a. årlige topmøder om relevante emner inden for ældreområdet. Topmødet afholdes i november 2021 med fokus på bl.a. ældres rettigheder, sundhed, ældrepleje, samt ældre og pandemier.

AGE er vores platform i EU

AGE er en europæisk platform for ældreorganisationer i EU med cirka 150 organisationer som medlemmer. AGE søger indflydelse på den politik, der behandles i EU, og har fokus på en bred vifte af områder: diskrimination, aktiv aldring, social beskyttelse, pension, pleje og sundhed, transport, ny teknologi og social tryghed. Ældre Sagen er medlem af AGE, og landsbestyrelsesmedlem John Kirstein er medlem af administrationsrådet i AGE.

HelpAge International arbejder for ældre i udlandet

Ældre Sagen er medlem af HelpAge International, som arbejder for at forbedre forholdene for ældre i verden, særligt i udviklingslandene, og for at sikre ældres rettigheder i forbindelse med udviklings- og nødhjælpsarbejde.

Ældre Sagens Facebook-side

I juli kørte første etape af Tour de France 2022 i Københavns gader, og videre suste verdens største cykelløb over Storebælt og gennem en række danske byer.

I København gjorde 120 cyklister fra Ældre Sagens 5 lokalafdelinger sig klar til at prøve kræfter med enkeltstartsruten i København. De kørte ruten sammen med 700 andre seniorer.

Ældre Sagens ryttere kørte selvfølgelig i gule cykeltrøjer på dagen. 🧡